မာတိကာ

နိဒါန်း က
[အ]
အကျော် ၁
အကြောတထောင် (အကြီးမျိုး) ၁၇
အကြောတထောင်ငယ်ပင် (ဘားကြောပင်) ၁၉
အဆိပ်တရာပင် (ရေချောင်းပန်း) ၂၃
အဆိပ်ပင်မျိုး (ဝဏ္ဏနာဘ) ၂၃
အဆိပ်ဖြေပင် ၃၀
အဆိပ်ဖြေဂမုန်း (ဂမုန်းကြက်သွေး) ၃၀
အဆိပ်ဖြေဂမုန်း (တနည်း) ၃၂
အဆိပ်နိုင်ပင် ၃၄
အဇ္ဇုက (ပင်စိန်းရိုင်း) ၃၄
အညာမြင်းခွာ (တောမြင်းခွာ) မြင်းခွာကြီး ၃၄
အတီသ (မိဝုတ်ပင်) ၃၉
အနီမှိုနီပင် ၄၁
အနီသွမ်းပင် ၄၃
အနန်းဖိုပင် ၄၅
အနန်းမပင် ၄၅
အမြုတေဝါး (ဝါးစိန်) ၄၇
အမေရိကန်ငရုပ် (ငရုပ်) ၄၇
အမဲတံစို့ပင် ၄၇
အမယ်အိုသခွား (စားသခွား) ၄၇
အရိုးဆက်ပင် ၄၉
အရိုးသန္တာပင် (၁) ၅၁
အရိုးသန္တာပင် (ကျောက်ခက်ပန်းပင်) ၅၃
အလိုကျူ (ကျူ) ၅၃
အလိုလေးပင် (ဆူးချိတ်ပင်) ၅၃
အဝေရာပင် (ဘောဇကိုင်း) ၅၅
အသဗိဇ (ရေမျှောသီး) ၅၅
အာကာဝတီ (စူကာသီးနွယ်) သကြားနွယ်သီး ၅၅
အသောက (သဘော်တယ်) ၅၅
အာဒါလွှတ် ၅၇

အာဒါလွှတ် တမျိုး (ဝါးဥ) ၅၈
အာရဗိ (လော်ပန့်ပင်) ၅၈
အာလူး ၅၉
အာသာဝတီ (စူကာနွယ်) ၆၁
ဣန္ဒိယားသဖန်း (သဖန်း တမျိုး) ၆၁
ဣသာရမူလီ (အကြီးမျိုး) ၆၁
ဣသာရမူလီ (အငယ်မျိုး) ၇၃
ဤစစ်ကိုလ် ၇၉
ဥမှဲပင် ၈၁
ဥပသကာ (ဗိလပ်) ၈၃
ဥပသကာ (မြန်မာ နှင့် အိန္ဒိယ) ၈၅
ဥမှုန်ဥ ၈၈
ဥမှုန်ဥ (တမျိုး) ၉၁
ဥသျှစ်ပင် ၉၅
ဦးခေါင်း (ခေါင်းဝ လည်းဟူ) ၁၀၃
ကေရာင်ပင် ၁၀၅
ဩဇာသီး (မြန်မာ) ၁၀၇
ဩဇာ (သဘော်) ၁၀၉
ဩဇာဒူးရင်း ၁၁၁
ဩြော်လဲ ၁၁၁
အကော်လပင် ၁၁၆
အင်းကြင်းပင် (အိန္ဒိယ) ၁၂၃
အင်းကြင်း တမျိုး (အဆိပ်နိုင် နဂါးမောက်နီပင်) ၁၂၅
အင်ကြင်းပင် တမျိုး ၁၂၆
အင်ကြင်းဆင့် ၁၂၈
အင်ဖိုင်းဆေးနီ ၁၂၉
အစ်ပင် ၁၄၂
အင်းဂမုန်းဖို ၁၄၂
အင်းဂမုန်းအမ ၁၄၄
ထိပ်မွှေ့ပင်စောက် ၁၄၆
ထိပ်မွှေ့နွယ် (စော်ဘွားစား) ၁၄၇
အုပ်ခါးပင် ၁၅၃
အုံတုံပင် ၁၅၅
အုန်းပင် ၁၅၆
အုန်း (နဂဘာရီ) ၁၆၄

အုန်း (တောင်သာကူအုန်း) ၁၆၅
အုန်းပင်လယ် ၁၆၇
အုန်းဖွဲ့ပင် (အုန်းမွေး) ၁၆၇
အောက်ကျဲပင် (ပိုးကောင်စာ) ၁၆၇
အောက်ကြွေ့ (အောက်ကျူ၊ ရေပတောက်) ၁၆၇
အောက်ပဲဖြူ ၁၆၉
အောင်မဲညို ၁၇၃
အိုင်ရစ် (သက်တန့်ရောင်ပန်း) ၁၇၄
အိုးထိန်းပင် ၁၇၅
အိုးထိန်း တမျိုး (သဘော်ပွဲလျက်) ၁၇၇
အိုးဖုတ်ပင် (ဆေးအိုးဖုတ်) ၁၇၇
အန့်ဒမန် (ပိတောက်) ၁၇၇

ပဉ္စမတွဲမှ ကြွင်းကျန်သော ဆေးပင်များ

[က]
ကဆစ်သခွား (ငပြုတ်သခွား) ၁၈၁
ကညွတ်ပန်း (သဘော် မညိုးပန်း) ၁၈၁
ကတိုးနွယ် (နွယ်ကတိုး) ၁၈၁
ကနစို့ (ဘုံစာသီး) ၁၈၁
ကန္ဒပင် (သဖန်းနွယ်) ၁၈၁
ကယောပင် ၁၈၂
ကလဝါ (ကလွှာပင်) ၁၈၄
ကလက် (တောင်အောင်း) ၁၈၄
ကိုလန့်ပင် (ကာကျူပွတ်) ၁၈၄
ကသည်းပင် ၁၈၄
ကာကတုဏ္ဍီ (ရွှေတကုန်းပင်) ၁၈၆
ကာကောလီပင် ၁၈၆
ကာဆနီ (ချီကိုရီ) ၁၈၆
ကုလာဖာသိမ် ၁၈၆
ကိုကိုးပင် (ကခကားအိုပင်) ၁၈၉
ကုတ်ကင်းပင် (ကော်ကင်း) ၁၉၁
ကောက်ရင်ပန်း (ကဒ္ဒူ) ၁၉၅

ကတ္တိပါပန်းဝါ (ပြင်သစ် ထပ်တရာ) ၁၉၅
ကန့်ချုပ်နီပင် ၁၉၅
ကျီးခြေပင် ၁၉၇
ကျောက်ခွဲပင် ၁၉၈
ကျောက်ခွဲပင်ငယ် ၂၀၁
ကျောက်ခွဲပင် တမျိုး ၂၀၁
ကျဗဟုံး (ဗဟုံးပင်) ၂၀၂
ကြာဖက်သိမ် ၂၀၂
ကြက်တူးရွေးပန်း (သစ်ခွပန်း) ၂၀၂
ကြောင်မြီးကူပင် (ကြောင်မြီးတူ) ၂၀၂
ကူမိနိုင်ဆေးပင် ၂၀၄
ကျွဲပြည်စင် (ကင်ပလင်းပင်) ၂၀၇
ကျွန်းဖိုးပင် (ကျွန်းနလင်) ၂၀၇
ကျွက်နဖောင်းပင် ၂၀၇
[ခ]
ခရသင်းပွင့်ဖြူ ၂၀၉
ခရေ (ရိုင်း) ၂၁၂
ခိရကာကောလီ ၂၁၃
ချယား (ခရေပင်) ၂၁၈
ချဉ်ဗျစ် (ချဉ်ပြစ်ပင်) ၂၁၈
ချိန်ရွှေးငယ် (ချင်ရွှေးပင်) ၂၁၈
ချိန်ရွှေးငယ် နီ - ဖြူ (ရွှေးပင်) ၂၁၈
ခွေးခေါင်းတဒွက် (ယင်းပြား အဖို) ၂၁၈
ခွေးလပြွတ်ပင် (တဖွံ့ကပ်ပင်) ၂၁၉
[ဂ]
ဂမုန်းကျေးမြီး ၂၁၉
ဂမုန်းကြက်သွန် ၂၁၉
ဂမုန်းချင်းဖြူ ၂၂၀
ဂမုန်း ဆေးတလုံး ၂၂၀
ဂမုန်းဆင်စွယ် ၂၂၀
ဂမုန်းကတိုး အသေး ၂၂၁
ဂမုန်းနီ ၂၂၁

[မ]
မဂျစ်စု (မချစ်ဥ) ၃၃၈
မဒမပင် ၃၃၈
မဟာဂါကျဲရေကျ ၃၃၉
မဟာဂါဇရစ် ၃၄၁
မဟာမေဒါပင် ၃၄၃
မိကျောင်းကွမ်းဖတ် (ပင်လယ်နှမ်း) ၃၄၃
မိကျောင်းနွယ် ၃၄၆
မုစလီ (တောထန်း အဖြူ) ၃၄၆
မေဒါ ၃၄၆
မင်သော်ပင် ၃၅၁
မင်းဘော (လက်မဲ) ၃၅၂
မိုက်ဆက်ပုံ ၃၅၂
မိုင်ကုတ်ကျင်း ၃၅၃
ပိုင်းကုတ်ကျင်းမျိုး ၃၅၃
မျောက်ငို (သစ်ကဇော်) ၃၅၅
မျောက်ဖိုး (ဂုံညင်း) ၃၅၅
မျောက်ပေါင်ပဲ့ (ဆီးသီး) ၃၅၅
မျက်နှာပန်းပင် ၃၅၅
မြေပုပ်ကြီး ခရမ်း ၃၅၇
မြင်းစဂုံနီပင် ၃၅၇
မြင့်သေမြက်ပင် (မြင့်သေပင်) ၃၆၀
မေကျီတော (ယုဇနပန်းပင်) ၃၆၁
မြေနိုင်ပင် (နဂါးစက်ပင်) ၃၆၁

တတိယတွဲမှ ကြွင်းကျန်သော ဆေးပင်များ

[ယ]
ယင်းရဲပင် ၃၆၅
[ရ]
ရာတန်စေ့ပင် ၃၆၇
ရိသဘာကပင် ၃၆၇
ရေကျည်းပင် (ကျည်းနီ) ၃၆၇

ရေခအောင်းပင် (ကြက်ကတွတ်) ၃၆၇
ရေငန်ပုတ်ပင် ၃၇၀
ရေမယ်ဇယ် (ကဇော်ပင်) ၃၇၀
ရွှေးတဆစ်ပင် ၃၇၁
ရှားစောင်းလက်ဝါး (ကုလားဇော) ၃၇၂
ရှင်ဗာကူ (လဲးလူဖို) ၃၇၂
ရှင်ကစ္စည်း (လဲ့လူမ) ၃၇၂
ရှဥ်မတက် (ကညွတ်) ၃၇၂
ရွှေပန်းနွယ် (ရွှေဝါပန်း) ၃၇၂
ရွှေဝါရောင် (ဆပ်သွားဖူး) ၃၇၂
[လ]
လဲးလူဖို (ရှင်ဗာကူ) ၃၇၃
လဲးလူမ (ရှင်ကစ္စည်း) ၃၇၃
လမ်းတမာ (သဘော်တည်) ၃၇၃
လင်တပါးပျိုး (တောမုလာ) ၃၇၃
လျှော်နီပင် ၃၇၃
လျှော်ဖြူ ခေါ် (ဆေးကလမပင်) ၃၇၅
လျှော်ပင် (ဗိုက်ဆံပင်) ၃၇၈
[ဝ]
ဝါဆိုနွယ် (သွေးတက်ပင်) ၃၇၈
ဝက်မြီးကပ် (ဂျပ်ပင်) ၃၇၈
ဝက်မြီးကပ် ၊ တနည်း (ကပ်စေးနဲ့) ၃၇၈
ဝံဒူ (မေနွယ်) ၃၇၉
[သ]
သီကြားလက်ဆက် ၃၇၉
သပွတ်ပင်ကြီး ၃၇၉
သဖြုသမြေ (သဗုသမြေ ခေါ် ဘူးမြဲ) ၃၇၉
သဘောက် (သစ်နန္ဒင်း) ၃၈၃
သမကမေ့စုတ် (သမကနွယ်) ၃၈၃
သမင်စာဖြူပင် (သမင်စဖို) ၃၈၃
သလဲပင် (တလည်းပင်) ၃၈၅

ဂမုန်းတိမ်ပြာ (နှင်းပြာ) ၂၂၂
ဂေါ်ရခါးနှံ ၂၂၂
ဂျင်စိန်း (ကောလီသိန်) ၂၂၃
ဂျပ်တယ်ပင် (အဆိပ်ပင်) ၂၂၃
ဂျုတ်ပင် (ကြုတ်ပင်) ၂၂၅
ဂျုနီယာ (ဟပုသာ) ၂၂၇
ဂုဏ်မော်ဒီ ၂၂၇
[င]
ငပြေရှင် - ငစိုင်ရှင် (သရက်ပမွှန် ဗိုမ) ၂၂၇
ငဖုံးဆေးပင် ၂၂၉
ငုံစပ် (ဖွားဘက်) ၂၃၀
ငန်းဆေးပင် ၂၃၅
ငါးကျည်းပေါက် (မကျည်းဘောက်) ၂၃၅
ငှက်ခြောက်ပင် (ယူကာလစ်) ၂၃၅
ငှက်စွေ့စာ (ငှက်ရွှေစာ) ၂၃၇
ငြုတ်ကောင်းပင် ၂၃၇
ငြုတ်ခါးပင် (ဆေးခါးကြီး - မြန်မာ) ၂၃၇
ငြုတ် တံငါ ၂၃၇
[စ]
စကားစိမ်းမျိုး (ကတတ်ငန်း) ၂၄၀
စတုပဏ္ဏ ကလျာဏီ (မန်းလေးခွ) ၂၄၀
စနွပင် (ဖိုးလမင်း) ၂၄၂
စစ်ကြီးပင် ၂၄၂
စစ်တုံ ၂၄၃
စစ်ပင် (သစ်ဖြူပင်) ၂၄၅
စွန်ပလွှန်ပင် ၂၄၅
စွယ်တော်ပင် (မဟာလေ့ကား - အဖြူ) ၂၄၅
[ဆ]
ဆီဖြစ်ရှက် ခေါ် အကြောဆီပင် ၂၄၉
ဆီရှာ (လ်) (မြယာပင်) ၂၄၉
ဆီလက်ဝါး (ရှမ်းဆီး) ၂၅၀

ဆည်းလည်းပန်း (ခေါင်ရမ်းပန်း) ၂၅၀
ဆူများပင် (ဓမသာ) ၂၅၀
ဆူးရစ်ပင် (ဆူးပုတ်ကြီးပင်) ၂၅၀
ဆေးခါးကြီးပင် (သဘော်ဆေးခါး) ၂၅၀
ဆေးနက်ကြီးပင် ၂၅၀
ဆေးပုဇွန်တုပ်ပင် ၂၅၃
ဆေးမင်းကင်းခြေ ၂၅၅
ဆေးရွှေ (နှင်းရွှေ) ၂၅၉
ဆေးသံပုရာ (သမင်စာဖြူ) ၂၅၉
ဆယ်ထပ်ချင်း ၂၅၉
ဆင်မြေသဲပင် ၂၆၀
ဆိတ်ရှေးပင် အမ ၂၆၃
ဆိတ်ချိုပင် ၂၆၃
ဆပ်ပြာပင် ခေါ် ငစိုင်ရိုင်း ၂၆၆
[ဇ]
ဇီဇဝါပန်းပင် (ဆုံးဆင့်ပန်း) ၂၆၈
ဇော်ကလေးနီ အသေး (စိန်ပန်းပင်) ၂၆၈
ဇော်ဂျီခါးပုံစ (သူယောင်ဂမုန်း) ၂၆၈
ဇောင်ချမ်းပင် ၂၆၈
[ည]
ညောင်ချဉ်ပင် ၂၆၈

ဒုတိယတွဲမှ ကြွင်းကျန်သော ဆေးပင်များ

[တ]
တပြက်နွယ် (တောသပြက်) ၂၇၃
တရော်ပင် ၂၇၉
တရှပ်နှံနှံပင် ၂၈၀
တောစမှာယ်ကြီး ၂၈၄
တောမှန်ကင်း (သစ်ကြပိုး) ၂၈၄
တောင်ကန်ဇွန်းငယ် ၂၈၄

တောင်မရိုး (သင်ပုန်းပင်) ၂၈၈
တံငါငရုတ် (ငရုတ်ခါး) ၂၈၈
တိုင်းပင် ၂၈၈
[ထ]
ထောလပတ်ပင် ၂၉၁
[ဒ]
ဒညင်းပင် (တိန်ညင်း) ၂၉၁
ဒန္တသွဲပင် ၂၉၁
ဒွနီပင် (တွနီပင်) ၂၉၁
[န]
နကျယ်ပင် (နဂျယ်) ၂၉၃
နဘူးကြီးပင် ၂၉၃
နမဏီသန်လျက်လေး (သံလျက်သိမ် လည်းဟူ) ၂၉၇
နရပသိ ၂၉၉
နှင်းပြာ (ဂမုန်းတိမ်ပြာ) ၂၉၉
နှင်းခွေ (သစ်နှင်း) ၂၉၉
နိပဆေးပင် (တောရဲယို) ၂၉၉
နိပဆေးလေး (နိပသိမ်) ၂၉၉
နန်းလုံးကြိုင်ပင် ၂၉၉
နွားဂမုန်း (နေမင်း ဂမုန်း) ၃၀၅
နွားစာဝုတ်ပင် ၃၀၇
နွားမြက်ရင်းကြီး ၃၀၉
နွားမြီးကပ်ပင် (ကပ်စေးနဲ့) ၃၀၉
နွယ်ဖြူပင် ၃၀၉
[ပ]
ပရုပ်ပင် ၃၁၁
ပုတီးနက်ပင် ၃၁၃
ပုတီးဖြူပင် ၃၁၃
ပဲနံ့သာပင် ၃၁၇
ပင်လယ်ကျောက်ပန်း (ကျဲယမ်းငယ်) ၃၁၇

ပင်လယ်ထင်းရှူး (ပင်လယ်ကဒွေး) ၃၁၇
ပင့်ကူထိပ်ပိတ် ၃၁၇
ပေါင်ပဲ့ပင် (သကြားရေစဉ်) ၃၂၂
ပိတ်ချင်းသီးပင် ၃၂၂
ပိတ်စွယ်ပင် (ရှင်မွေးလွန်း) ၃၂၅
ပိတ္တကျည်းပင် (ပန်းလဲပွင့်) ၃၂၅
ပိဘုတ်ပင် (ခွေးအိပင်) ၃၂၅
ပန်းပဒေသာ (ဖက်ခါးပင်) ၃၂၅
ပန်းနုပင် ၃၂၅
ပန်းလိမ်မြစ်ပင် ၃၂၅
ပိုးသေမြက် ၃၂၇
ပျိုလေးဆတ်ဆတ်တုန် (သမကပန်း) ၃၂၇
ပြိသာပဋိ (ကျေးမြီးမ) ၃၂၇
ပွဲတောင်ဟင်းခါး ၃၂၇
[ဖ]
ဖက်သန်းပင် ၃၂၈
[ဗ]
ဗလရှင်ပင် ၃၂၉
ဗီသွာပင် (နှမ်းကြပ်) ၃၂၉
ဗောက်လောက်ညို ၃၃၀
ဗောင်ဗောင်သီး (ကုလားမျက်စိ ပင်စောက်) ၃၃၀
ဗုံလုံခါး (မြူးခါး) ၃၃၀
ဗျိုင်းခြေထောက် (ဂျို့ကြီး) ၃၃၀
ဗျည့်ဇင်ပင် (ပြေ့ချင်) ၃၃၀
ဗျစ်ဂျုံ (ဗာလီပင်) ၃၃၄
ဗြင်းပင် (ပန်းနီ) ၃၃၄
[ဘ]
ဘင်ပင် (ဘင်ကြီး) ၃၃၄
ဘုတ်ပင် (တည်ကြီး) ၃၃၅
ဘောက်ခွေးပင် (ဘီးပင်) ၃၃၅
ဘွဲ့ချဉ်ပင် ၃၃၅

သာလပဋိ (ကျေးမြီးဖို) ၃၈၅
သိလာစန္ဒန (သိတာစန္ဒန) ၃၈၅
သုခါမြစ်ဥ (ဆလ-မ်-မစ္စရီ) ၃၈၉
သက်ရင်းကတိုး (ညှော်ခံပင်) ၃၉၁
သင်းခွေပန်း (ကန်ဇမ်ပန်း) ၃၉၁
သဘော်ဆေးခါးကြီး (ရှမ်းဆေးခါး) ၃၉၁
သစ်တက်လင်းနေ (သစ်ခွပန်း) ၃၉၁
သစ်ပုလွေပင် ၃၉၁
သစ်ပုပ်ပင် (သစ်ညို) ၃၉၁
သစပြောက်ပင် ၃၉၅
သင်မယ်ဇယ်ပင် (သစ်မည်ဆိ) ၃၉၅
သန်လျက်ကြီး (နမဏီ သံလျက်ကြီး) ၃၉၉
[ဟ]
ဟင်းကွတ်ပင် (ဟင်းငုတ် လည်းဟူ) ၃၉၉
ပုံပြဆေးအဘိဓာန် (ပ- ဒု- တ- စ) ၄- တွဲတို့၌ ပါဝင်သော ဆေးပင်များကိုဂိုက်းဖွဲ့၍ ဆေးအသုံးနှင့် တကွ ဖော်ပြခြင်း ၄၀၃
အက္ခရာစဉ်အညွှန်း ၄၁၇